

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO IR FINANSAVIMO KONTROLĖS
ĮSTATYMO NR. IX-2428 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21,
22 STRAIPSNŲ IR KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKAITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vienas fizinis asmuo, nurodytas šio įstatymo 13 straipsnyje, per politinę kampaniją kiekvienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui gali suteikti auką, nevirsijančią 10 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių. Bendra vieno fizinio asmens aukų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens už paskutinius praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama po gegužės 1 dienos) arba už užpraeitus kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama iki gegužės 1 dienos). Į šiuos dydžius neįskaičiuojamos šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytos aukos.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje, ~~į politinių partijų ir visuomeninių rinkimų komitetų keliamų kandidatų sąrašus įrašyti kandidatai~~ ir referendumo iniciatoriai savo politinei kampanijai finansuoti gali suteikti auką, nevirsijančią 20 VMDU dydžių. **Bendra kandidato vienmandatėje rinkimų apygardoje ir referendumo iniciatorių auka savo politinei kampanijai finansuoti per kalendorinius metus negali viršyti 20 procentų tokių asmenų paskutinių praėjusių kalendorinių metų deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama po gegužės 1 dienos) arba užpraeitų kalendorinių metų deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama iki gegužės 1 dienos) ir deklaruotų turimų lėšų.**“

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Nepriimtinos aukos

1. Draudžiama naudoti politinėms kampanijoms gautas aukas, kurios neatitinka šio įstatymo reikalavimų. Jeigu tokios aukos buvo gautos ir aukotojas yra žinomas, politinės kampanijos išdininkas per 5 darbo dienas nuo tokios aukos gavimo dienos turi auką grąžinti aukotojui, nurodydamas atsisakymo priimti auką priežastis. Jeigu aukotojas per 10 darbo dienų nenustatomas, politinės kampanijos išdininkas auką perveda į valstybės biudžetą. **Šioje dalyje nustatyta tvarka aukų grąžinimas aukotojui ar pervedimas į valstybės biudžetą sustabdomas, jei dėl neteisėto politinių kampanijų finansavimo yra pradėtas (vyksta) baudžiamasis procesas. Aukų grąžinimas aukotojui ar pervedimas į valstybės biudžetą tęsiamas, kai nutraukiamas ikiteisminis tyrimas, byla ar procesas, taip pat kai įsiteisėja išteisinamasis nuosprendis arba įsiteisėja apkaltinamasis nuosprendis, tačiau šios lėšos nėra konfiskuojamos. Jeigu nustatoma, kad politinės kampanijos dalyvis priėmė ir panaudojo lėšas ar nepiniginę auką iš kitų, šiame įstatyme nenurodytų, finansavimo šaltinių ar šio įstatymo reikalavimų neatitinkančias aukas, kurių suma viršija mažos aukos sumą, Vyriausioji rinkimų komisija priima sprendimą įpareigoti politinės kampanijos dalyvį panaudotų lėšų ar nepiniginės aukos dydžio sumą pervesti į valstybės biudžetą, išskyrus tuos atvejus, kai dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų valstybės biudžeto asignavimai nebuvo skirti.**

2. Politinių kampanijų dalyvius finansuoti per trečiuosius asmenis draudžiama.

3. Asmenims, pagal šį įstatymą neturintiems teisės finansuoti politinės kampanijos dalyvių, draudžiama bet kokia forma juos remti.

4.–3. Nepriimtiniomis aukomis nelaikomos ir gali būti naudojamos politinei kampanijai finansuoti:

1) mažos aukos, suteiktos telefonu ir gautos iš telekomunikacijų bendrovės, su kuria savarankiškas politinės kampanijos dalyvis yra sudaręs šio įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje ~~numatytą~~ **nurodytą** sutartį;

2) aukos, viršijančios **šio įstatymo 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytą 10 procentų** aukotojo įstatymų nustatyta tvarka deklaruotų metinių pajamų **ir turimų lėšų dalį**, jeigu, pagal politinės kampanijos išdininko užklausoje metu Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje turimus duomenis, bendra to aukotojo, **kandidato ar referendumo iniciatoriaus** aukų suma (įskaitant savarankiškam politinės kampanijos dalyviui siūlomą suteikti auką) savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams nurodyto dydžio neviršija.“

3 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 14 straipsnį nauja 8 dalimi:

„8. Jeigu politinės kampanijos dalyvis nedeklaruoja politinės kampanijos išlaidų dydžio, dėl kurio būtų viršytas jo išlaidų limitas, Vyriausioji rinkimų komisija priima sprendimą, kuriuo įpareigoja politinės kampanijos dalyvį sumą, lygią nedeklaruotų politinės kampanijos išlaidų dydžio sumai, pervesti į valstybės biudžetą, išskyrus tuos atvejus, kai dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų valstybės biudžeto asignavimai nebuvo skirti.“

2. Buvusias 14 straipsnio 8–10 dalis laikyti atitinkamai 9–11 dalimis.

4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15 straipsnis. Politinės reklamos žymėjimas

1. ~~Politinės kampanijos laikotarpiu~~ Politinė reklama turi būti teisės aktų nustatyta tvarka pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos.

2. Politinė reklama, ~~politinės kampanijos laikotarpiu~~ nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

3. Politinei reklamai, be specialių šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, taikomi ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme reklamai nustatyti principai ir reikalavimai.“

5 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Politinės kampanijos laikotarpiu iki galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus įkainius ir sąlygas, ~~pateiktus Vyriausiajai rinkimų komisijai kurie iki politinės kampanijos pradžios buvo paskelbti Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.~~ Politinės kampanijos laikotarpiu taikytini politinės reklamos įkainiai ir sąlygos negali būti teikiami, keičiami prasidėjus politinei kampanijai. Ne vėliau kaip iki politinės kampanijos laikotarpio pradžios ~~p~~Politinei reklamai taikytini įkainiai ir sąlygos gali būti **deklaruoti ir (arba) pakeisti** su Vyriausiosios rinkimų komisijos **nustatyta tvarka** ~~sutikimu. Vyriausioji rinkimų komisija įkainius nedelsdama paskelbia savo interneto svetainėje.~~“

2. Pakeisti 16 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Politinės kampanijos laikotarpiu viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai elektroninių ryšių priemonėmis nuolat privalo pildyti viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaraciją. Joje paskleista politinė reklama registruojama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo politinės reklamos paskleidimo. Viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracija Vyriausiajai rinkimų komisijai teikiama privalo pateikti viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo

deklaraciją du (tris) kartus: likus 10 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos (likus 5 dienoms – jeigu vyksta pakartotinis balsavimas) ir ne vėliau kaip per 25 **10 darbo** dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.“

6 straipsnis. Ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti ketvirtojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„KETVIRTASIS SKIRSNIS

POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSŲ **BUHALTERINĖS** APSKAITOS TVARKYMAS IR
ĮSISKOLINIMAI“.

7 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Politinių kampanijų finansų **buhalterinė** apskaita ir atskaitomybė“.

2. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Savarankiški politinės kampanijos dalyviai politinės kampanijos finansų **buhalterinę** apskaitą tvarko šio įstatymo, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo ir kitų buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.“

3. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Politinės kampanijos finansų **buhalterinę** apskaitą tvarko politinės kampanijos išdininkas, su kuriuo asmuo, norintis registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu, turi sudaryti turto patikėjimo sutartį pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso šeštosios knygos L skyriaus reikalavimus.“

4. Pakeisti 17 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos ~~b~~ **Buhalterinės** apskaitos įstatymo nustatyta tvarka tvarko ir saugo politinės kampanijos finansų **buhalterinės** apskaitos dokumentus;“.

5. Pakeisti 17 straipsnio 4 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) **rinkimų proceso skaidrumo užtikrinimo tikslais** per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo dienos Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje paskelbia duomenis apie politinės kampanijos laikotarpiu gautas aukas, **politinės kampanijos išlaidas, prisiimtus finansinius įsipareigojimus** ir sudarytas politinės kampanijos sutartis;“.

6. Pakeisti 17 straipsnio 4 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia politinės kampanijos **banko sąskaitos išrašą ir pajamas ir bei** išlaidas pagrindžiančius dokumentus;“.

8 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Politinių kampanijų dalyvių įsiskolinimai ir jų padengimas

Politinių kampanijų dalyvių politinės kampanijos laikotarpiu atsiradę įsiskolinimai turi būti įvykdyti per vienus metus nuo galutinių rinkimų, referendumo rezultatų paskelbimo. Kiekvienais metais iki vasario 1 dienos, iki įsiskolinimas bus padengtas, buvęs savarankiškas politinės kampanijos dalyvis privalo pranešti Vyriausiajai rinkimų komisijai apie įsiskolinimų padengimą ir tam panaudotų lėšų šaltinius. Politinė partija turi teisę padengti įsiskolinimus **tik iš Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatyme nurodytų finansavimo šaltinių** partijai nuosavybės teise priklausančio turto, ~~gaunamų aukų ir politinei partijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų~~, o kiti politinės kampanijos dalyviai – tik iš nuosavų (asmeninių) lėšų.“

9 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) sudaro sąlygas ir atsako, kad jos interneto svetainėje viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracija, politinių kampanijų finansavimo ataskaitos **ir politinės kampanijos**

finansavimo apskaitos žiniaraščiai būtų skelbiamosi nedelsiant gavus jų duomenis ir atnaujinamosi, kad šie duomenys atitiktų gautą informaciją“.

10 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Finansavimo viešumas

1. Vyriausioji rinkimų komisija **politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščius, politinės kampanijos finansavimo sutartis**, politinių kampanijų finansavimo ataskaitas kartu su auditorių ataskaitomis dėl pastebėtų faktų, jeigu jos privalomos, paskelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip per **10 darbo dienų nuo jų gavimo**. ~~100 nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.~~

2. Viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų deklaracijos, politinių kampanijų finansavimo ataskaitos ir auditorių ataskaitos dėl pastebėtų faktų, rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu paskleistos politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių ataskaitos, **politinės kompanijos finansavimo apskaitos žiniaraščiai**, politinės kampanijos dalyvių sutartys su paslaugų teikėjais, reklamos gamintojais, viešosios informacijos rengėjais ar skleidėjais, užtikrinant asmens duomenų apsaugą, yra viešos ir teikiamos Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.“

11 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 22 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Prasidėjus politinei kampanijai, Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę kreiptis į Lietuvos radijo ir televizijos komisiją, Visuomenės informavimo etikos komisiją, žurnalistų etikos inspektorių dėl paskleistos informacijos turinio vertinimo.“

2. Buvusią 22 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

3. Papildyti 22 straipsnį 7 dalimi:

„7. Vyriausioji rinkimų komisija, nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis viršijo jam nustatytą politinės kampanijos išlaidų dydį, sprendimu įpareigoja politinės kampanijos dalyvį neprisiimti naujų turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai, išskyrus sutartį su audito įmone arba auditoriumi, jei savarankiškam politinės kampanijos dalyviui atsiranda šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nustatyta prievolė.“

4. Papildyti 22 straipsnį 8 dalimi:

„8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytą sprendimą politinės kampanijos dalyvis per 7 dienas nuo sprendimo priėmimo dienos turi teisę apskusti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 48 valandas nuo jo gavimo. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas įsiteisėja nuo jo paskelbimo.“

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija iki 2019 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo nuostatos taikomos politinėms kampanijoms, kurios prasideda po šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
2018 12 11